

Socialnämnden

§ 81

Riktlinjer för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning, KBF (SN20/74)**Beslut**

1. Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att KFS 50:3 utgår ur Ekerö kommuns författningssamling 2021-03-31.
2. Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta fastställa riktlinjer för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning att gälla fr.o.m. 2021-04-01.
3. Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att delegera fortsatt handhavande av riktlinjerna till socialnämnden fr.o.m. 2021-04-01.

Reservationer

Desirée Björk (Ö) reserverar sig.

Yrkanden

Desirée Björk (Ö) yrkar att det kommunala bostadsbidraget fortsättningsvis även ska omfatta de personer som bor i ordinärt boende med stöd av LSS eller SoL.

Propositionsordning

Ordföranden Kjell Öhrström (M) ställer yrkandena under proposition och finner att socialnämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

Sammanfattning

I Ekerö kommun finns möjlighet att ansöka om kommunalt bostadstillägg (bostadsbidrag) för handikappade (KBH). Bostadsbidraget är ett frivilligt åtagande från kommunens sida som syftar till att underlätta för personer med funktionsnedsättning att kunna få och behålla en bostad som är lämplig med hänsyn till funktionsnedsättningen. Villkoren för kommunalt bostadsbidrag regleras i KFS 50:3, vilken fastställdes av Ekerö kommunfullmäktige i november 1990. Mot bakgrund av att den nuvarande KFS:en är svårtillämpad och oförutsägbar föreslås KFS:en utgå och ersättas av nya riktlinjer för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning. Därtill föreslås kommunfullmäktige delegera fortsatt handhavande av riktlinjerna till socialnämnden.

Beslutsunderlag

- §45 SNau Riktlinjer för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning, KBF
- Tjänsteutlåtande - Förslag till riktlinjer för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning, KBF

Socialnämnden

- Förslag till riktlinjer KBF

Expedieras till
Kommunstyrelsen

Nina Gustafsson
Utvecklingsledare
08-124 570 42
nina.gustafsson@ekero.se

Socialnämnden

Riktlinjer för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning, KBF

Dnr SN20/74

Förslag till beslut

1. Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att KFS 50:3 utgår ur Ekerö kommuns författningssamling 2021-03-31.
2. Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta fastställa riktlinjer för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning att gälla fr o m 2021-04-01.
3. Socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att delegera fortsatt handhavande av riktlinjerna till socialnämnden fr o m 2021-04-01.

Sammanfattning av ärendet

I Ekerö kommun finns möjlighet att ansöka om kommunalt bostadstillägg (bostadsbidrag) för handikappade (KBH). Bostadsbidraget är ett frivilligt åtagande från kommunens sida som syftar till att underlätta för personer med funktionsnedsättning att kunna få och behålla en bostad som är lämplig med hänsyn till funktionsnedsättningen. Villkoren för kommunalt bostadsbidrag regleras i KFS 50:3, vilken fastställdes av Ekerö kommunfullmäktige i november 1990. Mot bakgrund av att den nuvarande KFS:en är svårtillämpad och oförutsägbar föreslås KFS:en utgå och ersättas av nya riktlinjer för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning. Därtill föreslås kommunfullmäktige delegera fortsatt handhavande av riktlinjerna till socialnämnden.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande socialförvaltningen, 2020-09-04
Förslag till riktlinjer KBF

Ärendet

Bakgrund

I Ekerö kommun finns möjlighet att ansöka om kommunalt bostadstillägg (bostadsbidrag) för handikappade (KBH). Villkoren för kommunalt bostadsbidrag regleras i KFS 50:3, vilken fastställdes av Ekerö kommunfullmäktige i november 1990. Bostadsbidraget är ett frivilligt åtagande från kommunens sida som syftar till att underlätta för personer med funktionsnedsättning att kunna få och behålla en bostad som är lämplig med hänsyn till funktionsnedsättningen.

Som anges ovan fastställdes KFS 50:3 år 1990 och den har tillämpats sedan dess. KFS:en innehåller endast ett fåtal paragrafer vilket lämnar tolkningsutrymme vid tillämpningen av bestämmelserna om kommunalt bostadsbidrag. I förlängningen har tolkningsutrymmet lett till att KFS:en blivit svårtillämpad och oförutsägbar, både för personal inom socialförvaltningen och för medborgare. Därtill innehåller KFS:en begrepp som inte längre används inom organisationen.

Gällande lagstiftning

Socialnämnden ansvarar enligt gällande lagstiftning för att fullgöra kommunens uppgifter avseende omsorg om personer med funktionsnedsättning enligt bl a socialtjänstlagen (2001:453) (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) (LSS). Socialnämnden ansvarar därtill för omsorg, råd och upplysningar, stöd och vård, ekonomisk hjälp och annat bistånd till familjer samt enskilda som behöver det.

Kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning är inte reglerat i lag. Enligt 2 kap. 6 § lagen om vissa kommunala befogenheter (2009:47) får kommuner lämna ekonomiskt stöd till enskilda hushåll i syfte att minska deras kostnader för att skaffa eller inneha en permanent bostad. Därtill får kommuner, enligt 4 kap. 2 § socialtjänstlagen (2001:453) (SoL), bevilja bistånd utöver vad som enligt 4 kap. 1 § SoL avser bistånd för att tillgodose en skälig levnadsnivå. Beslut om kommunalt bostadsbidrag fattas med stöd av 4 kap. 2 § SoL.

Förslag till förändringar

För att tydliggöra processen för hanteringen av kommunalt bostadsbidrag föreslås KFS 50:3 utgå och ersättas av nya riktlinjer för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning. Förslaget till nya riktlinjer är mer omfattande än den nuvarande KFS:en. Riktlinjerna syftar till att beskriva de principer som ska gälla både för det kommunala bostadsbidraget i sig, men även principer vid handläggningen av bidraget.

Riktlinjerna utgår i huvudsak från SoL, socialförsäkringsbalken (2010:110) (SFB) och annan relevant lagstiftning som berör beräkning av enskilds boendekostnad. Föreskrifter från bl a Pensionsmyndigheten och Försäkringskassan har också beaktats vid framtagandet av riktlinjerna.

Vidare föreslås att den ursprungliga benämningen *kommunalt bostadstillägg för handikappade (KBH)* ändras till *kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning (KBF)* i de nya riktlinjerna. Det föreslagna begreppet

överensstämmer mer med begrepp som används inom organisationen samt samhället i stort.

Med hänvisning till att socialnämnden ansvarar för att fullgöra kommunens uppgifter enligt SoL föreslås även att kommunfullmäktige delegerar fortsatt handhavande av riktlinjerna till socialnämnden. Detta eftersom beslut om kommunalt bostadsbidrag fattas med stöd av 4 kap. 2 § SoL.

Konsekvenser

Det är totalt 15 individer som i dagsläget har beviljats KBH (KBF) i Ekerö kommun. De föreslagna nya riktlinjerna syftar primärt till att tydliggöra nuvarande process för hanteringen av kommunalt bostadsbidrag utan att genomföra betydande ändringar i sak. Konsekvenserna av de nya riktlinjerna måste bedömas i varje enskilt fall. Mot bakgrund av att syftet är att tydliggöra nuvarande process är emellertid socialförvaltningens bedömning att förslaget till nya riktlinjer i stort inte kommer att medföra påtagliga ekonomiska konsekvenser, för varken kommunen eller de individer som omfattas av de nya riktlinjerna.

Idag finns det dock en handfull personer i kommunen som bor i ordinärt boende och som beviljats KBH (KBF). I förslaget till nya riktlinjer förtydligas att boendeformer som berättigar till KBF endast är bostad med särskild service enligt LSS och SoL. De personer som bor i ordinärt boende kommer i och med ikraftträdandet de nya riktlinjerna alltså inte att vara berättigade till KBF när deras nuvarande beslut upphör.

Socialförvaltningen har sett över vilka konsekvenser som förslaget medför för dessa personer. Viss ekonomisk påverkan för någon eller några kan inte uteslutas. Av den information vi har och det vi kunnat utreda är vår bedömning emellertid att förslaget till nya riktlinjer endast medför påverkan i begränsad utsträckning. Härtill ska även belysas att berörda individer har möjlighet att söka statliga bostadstillägg, bidrag och ersättningar för boendekostnader.

Vidare förväntas förslaget till nya riktlinjer medföra en ökad rättssäkerhet och förutsägbarhet vid tillämpningen av bestämmelserna om KBF. Då riktlinjerna är utformade för att bli mer jämlika och tydliga bedöms förslaget i stort vara positivt för såväl kommuninvånare som medarbetare inom kommunen.

Därtill bedömer socialförvaltningen att beslutet inte får direkta eller påtagliga konsekvenser för barn och det behöver därför ej göras en barnkonsekvensanalys.

Införande

Kommunfullmäktige föreslås fatta beslut om nya riktlinjer i början av november år 2020. När beslut om nya riktlinjer fattats krävs att tydlig information lämnas till berörda individer om de nya riktlinjerna. Därtill krävs implementering av de nya riktlinjerna inom socialförvaltningen. Med anledning härav föreslås riktlinjerna träda i kraft den 1 april 2021.

Tjänsteutlåtande
2020-09-04

Beslutet expedieras till
Kommunstyrelsen

Lena Burman Johansson
Socialchef

Tatjana Glinwood
Enhetschef

Nina Gustafsson
Utvecklingsledare

**Riktlinjer för kommunalt
bostadsbidrag för personer
med funktionsnedsättning
KBF**

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
2. Allmänna förutsättningar	3
2.1 Syfte	3
2.2 Merkostnad för bostad till följd av funktionsnedsättning	3
2.3 Undantag från villkor om bosättning och folkbokföring	3
3. Ansökan, prövning och beslut	4
3.1 Behörighet att fatta beslut	4
3.2 Ansökan	4
3.3 Prövning av om behovet kan tillgodoses på annat sätt	4
3.4 Beräkning av KBF	4
3.4.1 Grund för beräkning	4
3.4.2 Bidragsgrundande skälig bostadskostnad	4
3.4.3 Bidragsgrundande årsinkomst.....	5
3.4.6 Förmögenhet.....	5
3.5 Bidragets storlek.....	5
3.6 Beslut.....	5
4. Överklagan.....	6

Riktlinjer - Kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning, KBF

1. Inledning

I Ekerö kommun finns möjlighet att ansöka om kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning (KBF). Bostadsbidraget är ett frivilligt åtagande från kommunens sida som syftar till att underlätta för personer med funktionsnedsättning att kunna få och behålla en bostad som är lämplig med hänsyn till funktionsnedsättningen. Det kommunala bostadsbidraget är ett komplement till statliga förmåner som gäller bidrag till boende såsom bostadsbidrag, bostadstillägg och boendetillägg.

Kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning är inte reglerat i lag. Enligt 2 kap. 6 § lagen om vissa kommunala befogenheter (2009:47) får kommuner lämna ekonomiskt stöd till enskilda hushåll i syfte att minska deras kostnader för att skaffa eller inneha en permanent bostad. Därtill får kommuner, enligt 4 kap. 2 § socialtjänstlagen (2001:453) (SoL), bevilja bistånd utöver vad som enligt 4 kap. 1 § SoL avser bistånd för att tillgodose en skälig levnadsnivå. Ekerö kommun beslutar själv om villkoren för kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning.

Ekerö kommunfullmäktige har beslutat om riktlinjer för principerna för det kommunala bostadsbidraget samt handläggningen av detta. Kommunfullmäktige har därutöver, från och med den 1 april 2021, delegerat fortsatt handhavande av riktlinjerna till socialnämnden. De ursprungliga grunderna för det kommunala bostadsbidraget fastställdes av Ekerö kommunfullmäktige i november 1990 och har därefter reviderats, senast i juni 1992. Den ursprungliga benämningen *kommunalt bostadstillägg för handikappade (KBH)* ändras i och med dessa riktlinjer till *kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning (KBF)*.

KBF fastställs efter en beräkning baserad på den enskildes boendekostnad, övriga bostadstillägg och bostadsbidrag samt inkomst och förmögenhet. Vid beräkningen tillämpas huvudsakligen bestämmelser om bostadsbidrag i 93-98 kap. socialförsäkringsbalken (SBF). Vid beräkning av boendekostnad tillämpas Pensionsmyndighetens "föreskrifter om uppskattning av kostnader för en bostads uppvärmning, hushållsel och övrig drift vid beräkning av bostadskostnad" och Försäkringskassans "föreskrifter om genomsnittlig och högsta godtagbara bostadskostnad". Nya föreskrifter fastställs inför varje årsskifte.

2. Allmänna förutsättningar

2.1 Syfte

KBF syftar till att underlätta för den som bor i bostad med särskild service för vuxna enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:387) (LSS) eller SoL att erhålla och behålla en bostad som är lämplig med hänsyn till funktionsnedsättningen.

En person ska vara folkbokförd och bosatt i Ekerö kommun, samt kunna påvisa en merkostnad för bostaden, för att kunna beviljas KBF. Undantag från villkor om bosättning och folkbokföring anges nedan i avsnitt 2.3. Med merkostnad avses här att behovet av bostaden påkallas av den enskildes funktionsnedsättning och att kostnaden för bostaden överskrider aktuella gränsvärden enligt dessa riktlinjer.

2.2 Merkostnad för bostad till följd av funktionsnedsättning

En merkostnad kan uppstå om en person med funktionsnedsättning behöver en bostad med särskild utformning för att klara ett eget boende, samt om kostnaden för bostaden överstiger aktuella gränsvärden för KBF. Gränsvärdena fastställs med tillämpning av Försäkringskassans årliga föreskrifter om genomsnittlig och högsta godtagbara bostadskostnad per månad för hushåll i Storstockholm. Bostaden ska ha en god standard och vara lämpligt utformad med hänsyn till den enskildes funktionsnedsättning. Här avses även tillgänglighet i trapphus och entré.

2.3 Undantag från villkor om bosättning och folkbokföring

I de fall där en person till följd av ett beslut som Ekerö kommun fattat flyttar till en bostad med särskild service enligt LSS eller SoL i en annan kommun, ska undantag från villkor om folkbokföring och bosättning i Ekerö kommun göras. Den enskilde ska i dessa fall behandlas på samma sätt som om han eller hon var bosatt och folkbokförd i Ekerö kommun.

Om en person på motsvarande sätt flyttar till en bostad med särskild service enligt LSS eller SoL i Ekerö kommun, efter ett placeringsbeslut som fattats av en annan kommun, så har den enskilde inte rätt till KBF från Ekerö kommun även om personen blir bosatt och folkbokförd i kommunen. Om ansvaret för ett sådant ärende överförs till Ekerö kommun så får den enskilde också rätt till KBF.

3. Ansökan, prövning och beslut

3.1 Behörighet att fatta beslut

Socialnämnden prövar ansökningar och fattar beslut i ärenden om KBF. Prövning och beslutsfattande kan delegeras till tjänsteperson.

3.2 Ansökan

Ansökan om KBF ska göras skriftligt på ansökningsblankett och kompletteras vid behov med läkarintyg och andra underlag som styrker funktionsnedsättningen och behovet av en bostad med särskild utformning.

3.3 Prövning av om behovet kan tillgodoses på annat sätt

KBF utgör endast ett komplement till statliga bostadsförmåner. Vid prövningen av rätten till KBF ska hänsyn därför tas till om behovet helt eller delvis kan tillgodoses på annat sätt. KBF ska inte beviljas för sådant som den enskilde skulle kunna få statligt bidrag för. Det ska därför framgå av utredningen om den enskilde redan har eller har ansökt om statligt bostadsbidrag, bostadstillägg eller motsvarande bidrag.

3.4 Beräkning av KBF

3.4.1 Grund för beräkning

Beräkningen av KBF ska baseras på den enskildes bostadskostnad och årsinkomst. Vid beräkningen tillämpas, med vissa undantag, SFB:s bestämmelser om bostadsbidrag i 97 kap. SFB samt bestämmelser om särskilda förmåner vid funktionshinder, så kallad merkostnadsersättning, i 50 kap. SFB.

3.4.2 Bidragsgrundande skälig bostadskostnad

Med bidragsgrundande skälig bostadskostnad avses den för bostaden aktuella grundhyran för hyresrätt, exklusive kostnader för hushållsel men med tillägg för kostnader för bostadens uppvärmning och varmvatten.

Den bidragsgrundande bostadskostnaden ska huvudsakligen beräknas med tillämpning av 97 kap. 14 § SFB och aktuella föreskrifter från Pensionsmyndigheten om uppskattning av kostnaden för en bostads uppvärmning, hushållsel och övrig drift samt aktuella föreskrifter från Försäkringskassan om genomsnittlig och högsta godtagbara bostadskostnad.

Till grund för den bidragsgrundande bostadskostnaden ska ligga det antal rum och kök som med hänsyn till hushållets storlek och övriga omständigheter kan anses skälig.

3.4.3 Bidragsgrundande årsinkomst

Med årsinkomst avses den inkomst som den enskilde och dennes maka, make eller sambo beräknas få under det aktuella kalenderåret. Den bidragsgrundande inkomsten ska avse samma kalenderår som det kommunala bostadsbidraget och fördelas på varje månad under kalenderåret.

3.4.5 Merkostnadsersättning

Merkostnadsersättning ska medräknas i den bidragsgrundande inkomsten.

3.4.6 Förmögenhet

Viss del av förmögenhet ska medräknas i den bidragsgrundande inkomsten. Med förmögenhet avses värdet av tillgångarna efter avdrag för skulder. Vid förmögenhet som för ensamstående överstiger fem gånger prisbasbeloppet och sammanboende åtta gånger prisbasbeloppet, ska den bidragsgrundande årsinkomsten höjas med 20 procent av det överstigande beloppet.

Vid beräkning av förmögenhet ska värdet av sådan privatbostadsfastighet eller privatbostad som avses i 2 kap. 8-13 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) inte beaktas.

3.5 Bidragets storlek

KBF kan uppgå till högst 90 procent av den del som den beräknade bidragsgrundande bostadskostnaden överstiger Försäkringskassans fastställda genomsnittliga bostadskostnad för det år som ansökan om det kommunala bostadsbidraget avser.

KBF ska minska med 20 procent av den del av den beräknade bidragsgrundande årsinkomsten som för ensamstående överstiger fem gånger prisbasbeloppet och för sammanboende åtta gånger basbeloppet.

KBF som understiger 100 kronor per månad betalas inte ut. I dessa fall ska den enskilde få ett beslut om avslag på sin ansökan.

3.6 Beslut

Beslut om KBF fattas med stöd av 4 kap 2 § SoL eftersom någon rätt till kommunalt bostadsbidrag inte finns enligt socialtjänstlagen.

Ett beslut om avslag enligt 4 kap. 2 § SoL ska alltid föregås av en individuell prövning enligt 4 kap. 1 § SoL. Detta då den enskilde alltid har rätt att ansöka om bidrag enligt 4 kap. 1 § SoL.

KBF beviljas som huvudregel från och med den månad då ansökan kommit in till socialnämnden. Om det finns särskilda skäl kan det kommunala bostadsbidraget beviljas

retroaktivt, dock inte för längre tid än högst tre månader före ansökningsmånaden. Vad som utgör särskilda skäl får prövas i varje enskilt fall.

Vid varje årsskifte ska ett nytt individuellt beslut om KBF fattas, baserat på aktuellt prisbasbelopp och nya föreskrifter om uppskattning av kostnaden för en bostads uppvärmning, hushållsel och övrig drift samt om genomsnittlig och högsta godtagbara boendekostnad. Därutöver ska ett beslut omprövas så snart det sker en ändring i de förhållanden som legat till grund för beräkningen av det kommunala bostadsbidraget. Det nya beslutet ska gälla från och med den månad efter den då ändringen inträffade.

KBF betalas ut månadsvis direkt till den enskilde eller, på den enskildes begäran, till någon annan.

Eftersom beslut om KBF enligt 4 kap. 2 § SoL grundar sig på kommunala riktlinjer och är inte någon ekonomisk ersättning som kommunen är skyldig utge enligt lag eller föreskrift. Kommunen saknar i dessa fall möjlighet att med stöd av socialtjänstlagen återkräva bidrag. Däremot finns det möjlighet för kommunen att begära skadestånd för ekonomisk skada vid brott såsom bedrägeri.

4. Överklagan

Som anges ovan grundar sig beslut om KBF enligt 4 kap. 2 § SoL på kommunala riktlinjer och är inte någon ekonomisk ersättning som kommunen är skyldig att utge enligt lag eller föreskrift. Det går därför inte att överklaga kommunens beslut om KBF genom förvaltningsbesvär. Däremot går beslut om KBF att överklaga genom s.k. laglighetsprövning enligt 13 kap. kommunallagen, vilket innebär att förvaltningsrätten prövar lagligheten av kommunens beslut.